

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/1134

od 8. lipnja 2023.

o mjerama za sprečavanje unošenja organizma *Spodoptera frugiperda* (Smith) na područje Unije, njegova udomaćivanja i širenja unutar područja Unije, o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2019/2072 te o stavljanju izvan snage Provedbene odluke (EU) 2018/638

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 28. stavak 1. točke (a), (b), (d), (e), (f), (h) i (i) te članak 41. stavak 2.,

budući da:

- (1) *Spodoptera frugiperda* (Smith) („navedeni štetni organizam”) uvršten je na popis u dijelu A Priloga II. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/2072 ⁽²⁾ kao štetni organizam za koji nije poznato da se pojavljuje na području Unije. Uvršten je i na popis prioriternih štetnih organizama u Prilogu Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2019/1702 ⁽³⁾.
- (2) Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2018/638 ⁽⁴⁾ utvrđene su hitne mjere za sprečavanje unošenja tog štetnog organizma na područje Unije i njegova širenja unutar područja Unije.
- (3) Od donošenja Provedbene odluke (EU) 2018/638 navedeni štetni organizam nastavio se brzo širiti u svijetu i prema području Unije. U siječnju 2023. njegova je prisutnost službeno potvrđena u Cipru.
- (4) Nadalje, broj slučajeva neusklađenosti sa zakonodavstvom Unije kad je riječ o prisutnosti navedenog štetnog organizma na uvezenim proizvodima ostao je visok, a broj biljnih vrsta na kojima se navedeni štetni organizam presreće raste.
- (5) S obzirom na nastavak širenja navedenog štetnog organizma, njegov nedavni pronalazak na području Unije i slučajeve neusklađenosti sa zakonodavstvom Unije u trgovini određenim biljem, potrebne su mjere kako bi se Unija zaštitila od tog štetnog organizma.
- (6) Određeno bilje („navedeno bilje”) trebalo bi stoga uvrstiti na popis u ovoj Uredbi i na njega bi se trebali primjenjivati posebni zahtjevi. Popis navedenog bilja trebao bi uključivati biljne vrste čije je unošenje u Uniju povezano s neusklađenošću sa zakonodavstvom Unije kad je riječ o prisutnosti navedenog štetnog organizma.
- (7) Države članice trebale bi provoditi godišnje nadzore prisutnosti navedenog štetnog organizma, primjenjujući pristup na temelju rizika u skladu s najnovijim znanstvenim i tehničkim informacijama i na temelju kartice s informacijama za nadzor štetnog organizma *Spodoptera frugiperda* ⁽⁵⁾, koju je objavila Europska agencija za sigurnost hrane („Agencija”). Kako bi se osigurao bolji pregled prisutnosti navedenog štetnog organizma, u Prilogu I. ovoj Uredbi navedene su biljke domaćini navedenog štetnog organizma, koje bi trebalo nadzirati.

⁽¹⁾ SL L 317, 23.11.2016., str. 4.

⁽²⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 od 28. studenoga 2019. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 690/2008 i izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019 (SL L 319, 10.12.2019., str. 1.).

⁽³⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1702 od 1. kolovoza 2019. o dopuni Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća izradom popisa prioriternih štetnih organizama (SL L 260, 11.10.2019., str. 8.).

⁽⁴⁾ Provedbena odluka Komisije (EU) 2018/638 od 23. travnja 2018. o utvrđivanju hitnih mjera za sprečavanje unošenja u Uniju štetnog organizma *Spodoptera frugiperda* (Smith) i njegova širenja unutar Unije (SL L 105, 25.4.2018., str. 31.).

⁽⁵⁾ Kartica s informacijama za nadzor štetnog organizma *Spodoptera frugiperda*. EFSA, povezana publikacija 2020:EN-1895. str. 29. doi:10.2903/sp.efsa.2020.EN-1895

- (8) Države članice trebale bi izraditi i ažurirati krizni plan za navedeni štetni organizam u skladu s Uredbom (EU) 2016/2031. Kako bi se postigao usklađen pristup među državama članicama, potrebno je donijeti posebna pravila o provedbi članka 25. te uredbe kad je riječ o kriznim planovima za navedeni štetni organizam i osigurati da plan sadržava sve potrebne elemente u slučaju novih pronalazaka navedenog štetnog organizma.
- (9) Kako bi se navedeni štetni organizam iskorijenio i kako bi se spriječilo njegovo širenje na području Unije, države članice trebale bi uspostaviti demarkirana područja koja se sastoje od zaraženog područja i sigurnosnog područja te primijeniti mjere iskorjenjivanja. Sigurnosno područje trebalo bi biti širine najmanje 5 km i najviše 100 km jer je tako velik raspon primjeren s obzirom na migracijski kapacitet navedenog štetnog organizma, prisutnost biljaka domaćina i zemljopisne značajke područja.
- (10) Međutim, kod izoliranih pronalazaka navedenog štetnog organizma uspostava demarkiranog područja ne bi trebala biti obvezna ako se navedeni štetni organizam može ukloniti s tog bilja i ako postoje dokazi da je to bilje zaraženo prije nego što je uneseno na to područje ili da je riječ o izoliranom pronalasku za koji se ne očekuje da će dovesti do udomaćivanja navedenog štetnog organizma ili pronalasku u proizvodnoj jedinici s fizičkom izolacijom navedenog štetnog organizma ili u stakleniku na područjima na kojima se štetni organizam ne može udomačiti na otvorenom. To je najproporcionalniji pristup ako se nadzorima provedenima na predmetnom području potvrdi odsutnost navedenog štetnog organizma.
- (11) Kako bi se spriječilo daljnje širenje navedenog štetnog organizma na ostatak područja Unije, nadzore sigurnosnih područja trebalo bi provoditi jednom godišnje u najprikladnije doba godine i dovoljnim intenzitetom. Demarkacija bi se trebala ukinuti nakon nadzora tijekom vremena koje je dovoljno za potvrdu odsutnosti navedenog štetnog organizma.
- (12) Nadležna tijela na zaraženim područjima trebala bi poduzeti posebne mjere iskorjenjivanja kako bi se iskorijenio navedeni štetni organizam. Te mjere uključuju mjere kontrole za iskorjenjivanje navedenog štetnog organizma i premještanje zemlje sa zaraženog područja.
- (13) Budući da je navedeni štetni organizam pronađen na području Unije, opravdano je utvrditi posebne zahtjeve za premještanje navedenog bilja izvan demarkiranih područja.
- (14) U ovu Uredbu trebalo bi uključiti posebne zahtjeve za uvoz plodova *Capsicum* L., *Momordica* L., *Solanum aethiopicum* L., *Solanum macrocarpon* L. i *Solanum melongena* L. i bilja vrste *Zea mays* L. u Uniju i odredbe o obvezama pregleda koje provode države članice utvrđenima u Provedbenoj odluci (EU) 2018/638. To je potrebno kako bi se povećala jasnoća i pravna sigurnost pri primjeni svih vremenskih zahtjeva povezanih s navedenim štetnim organizmom. Iz istog razloga tu bi provedbenu odluku trebalo staviti izvan snage i zamijeniti je ovom Uredbom.
- (15) Fitosanitarni rizik navedenog štetnog organizma još nije u potpunosti ocijenjen jer raspon navedenog bilja na kojem se javlja i dalje nije točno određen. Potrebno ga je dopuniti nakon aktualnog pronalaska na području Unije i njegova širenja i udomaćivanja u trećim zemljama. Ova bi se Uredba stoga trebala primjenjivati do 31. prosinca 2025. kako bi se omogućila daljnja procjena i revizija raspona navedenog bilja, slučajeva neusklađenosti sa zakonodavstvom Unije kad je riječ o navedenom štetnom organizmu i učinkovitosti mjera poduzetih na području Unije.
- (16) Bilje vrste *Asparagus officinalis* L., osim stabljika koje su tijekom cijelog životnog vijeka prekrivene zemljom, žive peludi, kultura biljnog tkiva i sjemena, trebalo bi uvrstiti na popis u dijelu A Priloga XI. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072. To je potrebno radi usklađivanja s člankom 72. stavkom 1. točkama (c) i (e) Uredbe (EU) 2016/2031, kojima se utvrđuje odgovarajuće uvrštavanje na popis bilja podložno odredbama navedenima u tim točkama.
- (17) Kako bi se rizik navedenog štetnog organizma što prije otklonio, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*. Odredba o kriznim planovima trebala bi se primjenjivati od 1. kolovoza 2023.

- (18) Zahtjevi povezani s unošenjem navedenog bilja u Uniju i njegovim premještanjem izvan demarkiranih područja na ostatak područja Unije trebali bi se primjenjivati od 1. srpnja 2023. kako bi se nadležnim tijelima, poslovnim subjektima i trećim zemljama omogućilo dovoljno vremena za prilagodbu zahtjevima koji proizlaze iz tih odredbi.
- (19) Zahtjevi koji se odnose na unošenje u Uniju bilja vrste *Asparagus officinalis* L., osim stabljika koje su tijekom cijelog životnog vijeka prekrivene zemljom, žive peludi, kultura biljnog tkiva i sjemena, trebali bi se primjenjivati od 1. rujna 2023. To je potrebno kako bi se nadležnim tijelima trećih zemalja omogućilo dovoljno vremena za provedbu odgovarajućih nadzora prisutnosti navedenog štetnog organizma na tom bilju.
- (20) Shodno tome, članci 3. i 4. Provedbene odluke (EU) 2018/638 o unošenju u Uniju navedenog bilja trebali bi se nastaviti primjenjivati do 30. lipnja 2023. kako bi se izbjegle pravne praznine i kako bi se osiguralo da unošenje u Uniju navedenog bilja i dalje podliježe odgovarajućim zahtjevima povezanim s prisutnošću navedenog štetnog organizma.
- (21) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju mjere za sprečavanje unošenja organizma *Spodoptera frugiperda* (Smith) na područje Unije, njegova udomaćivanja i širenja unutar područja Unije.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- „navedeni štetni organizam” znači *Spodoptera frugiperda* (Smith);
- „navedeno bilje” znači:
 - plodovi *Capsicum* L., *Momordica* L., *Solanum aethiopicum* L., *Solanum macrocarpon* L. i *Solanum melongena* L.;
 - bilje vrste *Asparagus officinalis* L., osim stabljika koje su tijekom cijelog životnog vijeka prekrivene zemljom, žive peludi, kultura biljnog tkiva i sjemena;
 - bilje vrste *Zea mays* L., osim žive peludi, kultura biljnog tkiva, sjemena i zrnja;
 - bilje rodova *Chrysanthemum* L., *Dianthus* L. i *Pelargonium* l’Hérit. ex Ait., osim sjemena;
- „biljke domaćini” znači bilje navedeno u Prilogu I.

Članak 3.

Nadzori područja Unije

- Ne dovodeći u pitanje obveze iz članka 24. Uredbe (EU) 2016/2031, nadležna tijela provode godišnje nadzore na temelju rizika radi utvrđivanja prisutnosti navedenog štetnog organizma na biljkama domaćinima, u odgovarajuće doba godine, na temelju znanstvenih i tehničkih informacija iz kartice s informacijama za nadzor štetnog organizma *Spodoptera frugiperda* koju je objavila Agencija.
- Ti se nadzori posebno provode:
 - na temelju stupnja odgovarajućeg fitosanitarnog rizika;

- (b) na područjima blizu regija za koje je poznato da je u njima prisutan štetni organizam;
 - (c) na područjima na kojima se biljke domaćini unose na područje Unije, na kojima se njima rukuje i one se ponovno pakiraju te na kojima se zbrinjava njihov otpad;
 - (d) u zračnim i morskim lukama;
 - (e) u rasadnicima, vrtnim centrima i maloprodajnim trgovinama, prema potrebi;
 - (f) u proizvodnim jedinicama s fizičkom izolacijom od navedenog štetnog organizma i u staklenicima, na temelju vizualnih pregleda.
3. Nadzori se prije svega sastoje od:
- (a) uporabe zamki, primjerice feromonskih ili svjetlosnih, te uzorkovanja i identifikacije ako postoji sumnja na zarazu navedenim štetnim organizmom;
 - (b) vizualnog pregleda, prema potrebi.

Članak 4.

Krizni planovi

1. Uz obveze utvrđene u članku 25. Uredbe (EU) 2016/2031 sve države članice uključuju u svoj krizni plan mjere koje treba poduzeti na njihovu državnom području u pogledu:
- (a) postupaka za identifikaciju vlasnika bilja koje treba uništiti, pristup privatnom vlasništvu i obavješćivanje o nalogu za uništenje;
 - (b) postupaka za mobilizaciju potrebne financijske potpore za iskorjenjivanje navedenog štetnog organizma;
 - (c) prema potrebi, informacija o kretanjima vjetra na državnom području država članica, koji bi pospješili migraciju navedenog štetnog organizma;
 - (d) popisa odgovarajućih metoda kontrole štetnog organizma, koje se ažuriraju na temelju najnovijih znanstvenih i tehničkih informacija.
2. Države članice prema potrebi ažuriraju svoje krizne planove do 31. prosinca svake godine.

Članak 5.

Uspostavljanje demarkiranih područja

1. Ako je prisutnost navedenog štetnog organizma potvrđena, predmetna država članica bez odgode uspostavlja demarkirano područje koje se sastoji od:
- (a) zaraženog područja, koje uključuje lokaciju sa zaraženim biljem i svim biljem koje bi se moglo zaraziti u krugu od 100 m oko pronađenog navedenog štetnog organizma; i
 - (b) sigurnosnog područja širine najmanje 5 km i najviše 100 km od granice zaraženog područja.
- Sigurnosno područje može se proširiti na više od 100 km ako država članica smatra da je to potrebno za zaštitu njezina državnog područja od navedenog štetnog organizma.
2. Pri razgraničenju demarkiranog područja uzimaju se u obzir znanstvena načela, biologija navedenog štetnog organizma, uključujući podatke o sposobnosti migracije, stupanj zaraze, zemljopisne značajke područja, specifična rasprostranjenost biljaka domaćina na predmetnom području i dokazi o udomaćivanju navedenog štetnog organizma.

3. Na demarkiranim područjima nadležna tijela informiraju javnost o prijetnji koju predstavlja navedeni štetni organizam i mjerama donesenima za sprečavanje njegova daljnjeg širenja izvan tih područja. Osiguravaju da šira javnost i specijalizirani subjekti budu upoznati s razgraničenjem demarkiranih područja.

Članak 6.

Odstupanja od uspostavljanja demarkiranih područja

1. Odstupajući od članka 5. nadležna tijela mogu odlučiti da neće uspostaviti demarkirano područje ako je ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) postoje dokazi da je navedeni štetni organizam unesen na određeno područje na bilju na kojem je otkriven i da je to bilje bilo zaraženo prije unošenja na predmetno područje te nije došlo do razmnožavanja navedenog štetnog organizma;
 - (b) postoje dokazi da je riječ o izoliranom pronalasku za koji se ne očekuje da će dovesti do udomaćivanja navedenog štetnog organizma;
 - (c) navedeni štetni organizam službeno je potvrđen u proizvodnoj jedinici s fizičkom izolacijom od njegova unošenja;
 - (d) navedeni štetni organizam službeno je potvrđen u stakleniku i postoje dokazi da navedeni štetni organizam ne može preživjeti zimske uvjete izvan tog staklenika.
2. Ako primjenjuje odstupanje predviđeno u stavku 1., nadležno tijelo:
 - (a) poduzima mjere kojima se osigurava brzo iskorjenjivanje navedenog štetnog organizma i otklanja mogućnost njegova širenja;
 - (b) odmah povećava broj zamki i učestalost provjeravanja zamki na tom području;
 - (c) pojačava vizualne preglede, uključujući preglede u proizvodnim jedinicama;
 - (d) redovito i intenzivno tijekom najmanje dvije godine provodi nadzor s pomoću zamki na području širine od najmanje 5 km oko zaraženog bilja ili proizvodne jedinice u kojoj je navedeni štetni organizam pronađen. Na područjima na kojima navedeni štetni organizam ne može preživjeti zimske uvjete razdoblje nadzora može se ograničiti na razdoblje prije početka zimskih uvjeta;
 - (e) informira javnost o prijetnji koju predstavlja navedeni štetni organizam; i
 - (f) poduzima sve druge odgovarajuće mjere za iskorjenjivanje navedenog štetnog organizma.

Članak 7.

Nadzori na demarkiranim područjima

Nadzori koji se provode na demarkiranim područjima, uz zahtjeve za nadzore utvrđene u članku 3., uključuju sljedeće mjere:

- (a) veći broj zamki i njihovo češće provjeravanje;
- (b) pregledi u proizvodnim jedinicama u kojima se uzgajaju biljke domaćini; i
- (c) plan nadzora i sustav uzorkovanja korišteni za nadzore za otkrivanje prisutnosti, kojima se s najmanje 95 %-tnom razinom pouzdanosti može utvrditi razina prisutnosti navedenog štetnog organizma od 1 %.

Članak 8.

Ukidanje demarkiranih područja

Demarkacija se može ukinuti na temelju nadzorâ iz članka 7. ako navedeni štetni organizam nije otkriven na demarkiranom području tijekom najmanje dvije uzastopne godine.

Na područjima na kojima navedeni štetni organizam ne može preživjeti zimske uvjete to se razdoblje može ograničiti na razdoblje prije početka zimskih uvjeta.

Članak 9.

Mjere iskorjenjivanja

Na zaraženim područjima nadležna tijela poduzimaju sve sljedeće mjere za iskorjenjivanje navedenog štetnog organizma:

- (a) primjereni postupci tretiranja protiv navedenog štetnog organizma u svim fazama njegova razvoja, pri čemu se uzima u obzir migracijska narav odraslih štetnih organizama, distribucija biljaka domaćina i prehrambene navike njegovih ličinki;
- (b) zabrana premještanja gornjeg sloja zemlje i upotrijebljenih uzgojnih supstrata izvan zaraženog područja, osim ako predmetni specijalizirani subjekti ispune jedan od sljedećih uvjeta, pod nadzorom nadležnih tijela:
 - i. tlo ili uzgojni supstrat podvrgavaju se odgovarajućim mjerama za uklanjanje navedenog štetnog organizma i prevoze se u zatvorenim vozilima kako bi se osiguralo da se štetni organizam ne može širiti;
 - ii. zemlja ili uzgojni supstrat prevoze se u zatvorenim vozilima kako bi se osiguralo da se navedeni štetni organizam ne može širiti te se zakapaju duboko na odlagalištu otpada.

Članak 10.

Unošenje navedenog bilja u Uniju

1. Navedeno bilje, osim bilja rodova *Chrysanthemum* L., *Dianthus* L. i *Pelargonium* l'Hérit. ex Ait., može se unijeti u Uniju samo ako ispunjava jedan od sljedećih zahtjeva:

- (a) podrijetlom je iz zemlje za koju nije poznato da se u njoj pojavljuje štetni organizam;
- (b) podrijetlom je iz područja za koje je predmetna nacionalna organizacija za zaštitu bilja utvrdila da je slobodno od navedenog štetnog organizma u skladu s Međunarodnom normom za fitosanitarne mjere br. 4; naziv tog područja navodi se u fitosanitarnom certifikatu u rubrici „mjesto podrijetla”;
- (c) na njemu je prije izvoza obavljen službeni inspekcijski pregled i utvrđeno je da je slobodno od navedenog štetnog organizma, a potječe iz proizvodne jedinice koja ispunjava sljedeće uvjete:
 - i. registrirala ju je i nadzire je nacionalna organizacija za zaštitu bilja u zemlji podrijetla;
 - ii. službeni inspekcijski pregledi obavljani su tijekom posljednja tri mjeseca prije izvoza i na navedenom bilju nije otkrivena prisutnost navedenog štetnog organizma;
 - iii. ima fizičku izolaciju od unošenja navedenog štetnog organizma;
 - iv. tijekom premještanja navedenog bilja prije izvoza osigurane su informacije kojima se omogućuje njegova sljedivost do te proizvodne jedinice;
- (d) na njemu je prije izvoza obavljen službeni inspekcijski pregled i utvrđeno je da je slobodno od navedenog štetnog organizma, a potječe iz proizvodne jedinice koja ispunjava sljedeće uvjete:
 - i. registrirala ju je i nadzire je nacionalna organizacija za zaštitu bilja u zemlji podrijetla;
 - ii. službeni inspekcijski pregledi obavljani su tijekom tri mjeseca prije izvoza i na navedenom bilju nije otkrivena prisutnost navedenog štetnog organizma;
 - iii. navedeno bilje podvrgnuto je učinkovitom postupku tretiranja kako bi se osiguralo da je slobodno od navedenog štetnog organizma;
 - iv. tijekom premještanja navedenog bilja prije izvoza osigurane su informacije kojima se omogućuje njegova sljedivost do te proizvodne jedinice;
- (e) podvrgnuto je učinkovitom postupku tretiranja nakon berbe kako bi se osiguralo da je slobodno od navedenog štetnog organizma i taj postupak tretiranja naveden je u fitosanitarnom certifikatu.

2. Navedeno bilje popraćeno je fitosanitarnim certifikatom u kojem se navodi, pod naslovom „Dopunska izjava”, upućivanje na ovu Uredbu, upućivanje na odgovarajuću točku stavka 1. s kojom je u skladu i cjeloviti tekst odgovarajuće mogućnosti iz tog stavka.

Članak 11.

Premještanje navedenog bilja unutar područja Unije

1. Navedeno bilje, osim bilja rodova *Chrysanthemum* L., *Dianthus* L. i *Pelargonium* l'Hérit. ex Ait., koje je provelo dio svojeg životnog vijeka na demarkiranim područjima uspostavljenima u skladu s člankom 5., može se premjestiti izvan demarkiranih područja samo ako ispunjava jedan od sljedećih zahtjeva i ako ima biljnu putovnicu koja je izdana nakon što je potvrđeno da je ispunjen jedan od tih zahtjeva:

- (a) na njemu je prije premještanja obavljen inspekcijski pregled i utvrđeno je da je slobodno od navedenog štetnog organizma, a potječe iz proizvodne jedinice koja ispunjava sljedeće uvjete:
 - i. registrirana je za potrebe kontrole zahtjeva iz ove Uredbe;
 - ii. službeni inspekcijski pregledi obavljeni su tijekom tri mjeseca prije premještanja i na navedenom bilju nije otkrivena prisutnost navedenog štetnog organizma;
 - iii. ima fizičku izolaciju od unošenja navedenog štetnog organizma;
 - iv. prije premještanja navedenog bilja izvan demarkiranih područja osigurane su informacije kojima se omogućuje njegova sljedivost do te proizvodne jedinice;
- (b) na njemu je prije premještanja obavljen inspekcijski pregled i utvrđeno je da je slobodno od navedenog štetnog organizma, a potječe iz proizvodne jedinice koja ispunjava sljedeće uvjete:
 - i. registrirana je za potrebe kontrole zahtjeva iz ove Uredbe;
 - ii. službeni inspekcijski pregledi obavljeni su tijekom tri mjeseca prije premještanja i na navedenom bilju nije otkrivena prisutnost navedenog štetnog organizma;
 - iii. navedeno bilje podvrgnuto je učinkovitom postupku tretiranja kako bi se osiguralo da je slobodno od navedenog štetnog organizma;
 - iv. prije premještanja navedenog bilja izvan demarkiranih područja osigurane su informacije kojima se omogućuje njegova sljedivost do te proizvodne jedinice;
- (c) podvrgnuto je učinkovitom postupku tretiranja nakon berbe kako bi se osiguralo da je slobodno od navedenog štetnog organizma.

2. Bilje rodova *Chrysanthemum* L., *Dianthus* L. i *Pelargonium* l'Hérit. ex Ait., osim sjemena, podrijetlom iz demarkiranih područja uspostavljenih u skladu s člankom 5. može se premjestiti izvan demarkiranih područja samo ako ispunjava jedan od sljedećih zahtjeva i ako ima biljnu putovnicu koja je izdana nakon što je potvrđeno da je ispunjen jedan od tih zahtjeva:

- (a) na mjestu proizvodnje od početka posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni znakovi navedenog štetnog organizma;
- (b) bilje je podvrgnuto primjerenom postupku tretiranja radi zaštite od navedenog štetnog organizma.

Članak 12.

Izvjешćivanje

Države članice do 30. travnja svake godine Komisiji i drugim državama članicama podnose:

- (a) rezultate nadzora provedenih na temelju članka 3. stavka 1. izvan demarkiranih područja, tijekom prethodne kalendarske godine, uz upotrebu predložaka iz Priloga I. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2020/1231 ⁽⁶⁾;

⁽⁶⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/1231 od 27. kolovoza 2020. o formatu i uputama za godišnja izvješća o rezultatima nadzora i formatu višegodišnjih programa nadzora i praktičnim aranžmanima iz članka 22. odnosno članka 23. Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 280, 28.8.2020., str. 1.).

- (b) izvješće o mjerama poduzetima tijekom prethodne kalendarske godine u skladu s ovom Uredbom i o rezultatima mjera predviđenih člancima od 5. do 9.;
- (c) rezultate nadzora provedenih na temelju članka 7. na demarkiranim područjima, tijekom prethodne kalendarske godine, uz upotrebu jednog od predložaka iz Priloga II.

Članak 13.

Izmjena Provedbene uredbe (EU) 2019/2072

Sljedeća točka 13. dodaje se u dio A Priloga XI. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072:

„13. Bilje vrste <i>Asparagus officinalis</i> L., osim stabljika koje su tijekom cijelog životnog vijeka prekrivene zemljom, žive peludi, kultura biljnog tkiva i sjemena	Ostalo povrće, svježe ili rashlađeno: — šparoga ex 0709 20 00	Treće zemlje, osim Švicarske”
---	--	-------------------------------

Članak 14.

Stavljanje izvan snage Provedbene odluke (EU) 2018/638

Provedbena odluka (EU) 2018/638 stavlja se izvan snage.

Članci 3. i 4. te odluke primjenjuju se do 30. lipnja 2023.

Članak 15.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4. primjenjuje se od 1. kolovoza 2023.

Članci 10. i 11. primjenjuju se od 1. srpnja 2023.

Međutim, članak 10., koji se odnosi na unošenje u Uniju bilja vrste *Asparagus officinalis* L., osim stabljika koje su tijekom cijelog životnog vijeka prekrivene zemljom, žive peludi, kultura biljnog tkiva i sjemena, primjenjuje se od 1. rujna 2023.

Ova Uredba primjenjuje se do 31. prosinca 2025.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 8. lipnja 2023.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

Popis bilja domaćina

<i>Abelmoschus esculentus</i> (L.) Moench	<i>Convolvulus arvensis</i> L.
<i>Acalypha</i> L.	<i>Cucumis melo</i> L.
<i>Agrostis gigantea</i> Roth	<i>Cucumis sativus</i> L.
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	<i>Cucurbita argyrosperma</i> K.Koch
<i>Alcea rosea</i> L.	<i>Cucurbita maxima</i> Lam.
<i>Allium cepa</i> L.	<i>Cydonia oblonga</i> Mill.
<i>Allium sativum</i> L.	<i>Cynara cardunculus</i> L.
<i>Amaranthus quitensis</i> Kunth	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.
<i>Amaranthus spinosus</i> L.	<i>Cyperus rotundus</i> L.
<i>Andropogon virginicus</i> L.	<i>Dactyloctenium aegyptium</i> (L.) Willd.
<i>Arachis hypogaea</i> L.	<i>Dahlia pinnata</i> Cav.
<i>Asclepias</i> L.	<i>Dendranthema grandiflorum</i> (Ramat.) Kitam.
<i>Asparagus officinalis</i> L.	<i>Dianthus</i> L.
<i>Asplenium nidus</i> L.	<i>Digitaria</i> Haller
<i>Atropa belladonna</i> L.	<i>Digitaria sanguinalis</i> (L.) Scop.
<i>Avena sativa</i> L.	<i>Echinochloa colona</i> (L.) Link
<i>Avena strigosa</i> Schreb.	<i>Echinochloa crus-galli</i> (L.) P.Beauv.
<i>Beta vulgaris</i> L.	<i>Eleusine indica</i> (L.) Gaertn.
<i>Brassica napus</i> L.	<i>Elymus repens</i> (L.) Gould
<i>Brassica oleracea</i> L.	<i>Eremochloa ophiuroides</i> Hack.
<i>Brassica rapa</i> L.	<i>Eriochloa punctata</i> (L.) Ham.
<i>Cajanus cajan</i> (L.) Huth	<i>Eryngium foetidum</i> L.
<i>Capsicum</i> L.	<i>Eucalyptus camaldulensis</i> Dehnh.
<i>Carduus</i> L.	<i>Eucalyptus urophylla</i> S.T.Blake
<i>Carex</i> L.	<i>Fagopyrum esculentum</i> Moench
<i>Carica papaya</i> L.	<i>Festuca arundinacea</i> Schreb.
<i>Carya illinoensis</i> (Wangenh.) K.Koch	<i>Ficus</i> L.
<i>Cenchrus incertus</i> M.A.Curtis	<i>Fragaria ananassa</i> (Duchesne ex Weston) Duchesne ex Rosier
<i>Chenopodium album</i> L.	<i>Fragaria chiloensis</i> (L.) Mill.
<i>Chenopodium quinoa</i> Willd.	<i>Fragaria vesca</i> L.
<i>Chloris gayana</i> Kunth	<i>Gladiolus</i> L. and <i>Gladiolus</i> L. hybrids
<i>Chrysanthemum</i> L.	<i>Glycine max</i> (L.) Merr.
<i>Cicer arietinum</i> L.	<i>Gossypium herbaceum</i> L.
<i>Cichorium intybus</i> L.	<i>Gossypium hirsutum</i> L.
<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. & Nakai	<i>Helianthus annuus</i> L.
<i>Citrus aurantium</i> L.	
<i>Citrus limon</i> (L.) Osbeck	
<i>Citrus reticulata</i> Blanco	
<i>Citrus sinensis</i> (L.) Osbeck	
<i>Codiaeum variegatum</i> (L.) A.Juss.	
<i>Coffea arabica</i> L.	

<i>Hevea brasiliensis</i> (Willd. ex Juss.) Müll.Arg.	<i>Poa pratensis</i> L.
<i>Hibiscus cannabinus</i> L.	<i>Portulaca oleracea</i> L.
<i>Hordeum vulgare</i> L.	<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch
<i>Ipomoea batatas</i> (L.) Lam.	<i>Psidium guajava</i> L.
<i>Ipomoea purpurea</i> (L.) Roth	<i>Pueraria montana</i> (Lour.) Merr.
<i>Lactuca sativa</i> L.	<i>Pyrus communis</i> L.
<i>Lespedeza bicolor</i> Turcz.	<i>Raphanus sativus</i> L.
<i>Linum usitatissimum</i> L.	<i>Ricinus communis</i> L.
<i>Lolium multiflorum</i> Lam.	<i>Rosa</i> L.
<i>Malpighia glabra</i> L.	<i>Saccharum officinarum</i> L.
<i>Malus domestica</i> (Suckow) Borkh.	<i>Schlumbergera truncata</i> (Haw.) Moran
<i>Mangifera indica</i> L.	<i>Secale cereale</i> L.
<i>Maranta</i> L.	<i>Sesamum indicum</i> L.
<i>Medicago sativa</i> L.	<i>Setaria italica</i> (L.) P.Beauv.
<i>Megathyrsus maximus</i> (Jacq.) B.K.Simon & S.W.L.Jacobs	<i>Setaria parviflora</i> (Poir.) Kerguélen
<i>Melilotus albus</i> Medik.	<i>Setaria viridis</i> (L.) P.Beauv.
<i>Miscanthus giganteus</i> J.M.Greef & Deuter ex Hodk. & Renvoize	<i>Solanum aethiopicum</i> L.
<i>Momordica</i> L.	<i>Solanum lycopersicum</i> L.
<i>Mucuna pruriens</i> (L.) DC	<i>Solanum macrocarpon</i> L.
<i>Musa paradisiaca</i> L.	<i>Solanum melongena</i> L.
<i>Nicotiana tabacum</i> L.	<i>Solanum tuberosum</i> L.
<i>Oryza sativa</i> L.	<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench
<i>Panicum miliaceum</i> L.	<i>Sorghum caffrorum</i> (Retz.) P.Beauv.
<i>Panicum virgatum</i> L.	<i>Sorghum halepense</i> (L.) Pers.
<i>Paspalum dilatatum</i> Poir.	<i>Sorghum sudanense</i> (Piper) Stapf
<i>Paspalum distichum</i> L.	<i>Spinacia oleracea</i> L.
<i>Paspalum fimbriatum</i> Kunth	<i>Tanacetum cinerariifolium</i> (Trevis.) Sch.Bip.
<i>Paspalum notatum</i> Flüggé	<i>Taraxacum officinale</i> F.H.Wigg.
<i>Paspalum urvillei</i> Steud.	<i>Terminalia catappa</i> L.
<i>Passiflora laurifolia</i> L.	<i>Trifolium</i> Tourn. ex L.
<i>Pelargonium</i> l'Hérit. ex Ait.	<i>Trifolium incarnatum</i> L.
<i>Pennisetum clandestinum</i> Hochst. ex Chiov.	<i>Trifolium pratense</i> L.
<i>Pennisetum glaucum</i> (L.) R.Br.	<i>Trifolium repens</i> L.
<i>Phalaris canariensis</i> L.	<i>Triticum aestivum</i> L.
<i>Phaseolus lunatus</i> L.	<i>Urochloa decumbens</i> (Stapf) R.D.Webster
<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	<i>Urochloa mutica</i> (Forssk.) T.Q.Nguyen
<i>Phleum pratense</i> L.	<i>Urochloa ramosa</i> (L.) T.Q.Nguyen
<i>Pinus caribaea</i> Morelet	<i>Urochloa texana</i> (Buchl.) R.D.Webster
<i>Piper</i> L.	<i>Vaccinium corymbosum</i> L.
<i>Pisum sativum</i> L.	
<i>Platanus occidentalis</i> L.	
<i>Plumeria</i> Tourn. ex L.	
<i>Plumeria rubra</i> L.	
<i>Poa annua</i> L.	

Vicia faba L.

Vigna unguiculata (L.) Walp.

Viola L.

Vitis vinifera L.

Wisteria sinensis (Sims) DC.

Xanthium strumarium L.

Zea mays L.

Zingiber officinale Roscoe

Zoysia Willd.

2. Upute za ispunjavanje predloška

Ako se ispunjava ovaj predložak, ne ispunjava se predložak iz dijela B ovog Priloga.

- Za stupac 1.: navesti naziv geografskog područja, broj izbijanja ili druge informacije iz kojih je moguće utvrditi demarkirano područje (DP) i datum njegova uspostavljanja.
- Za stupac 2.: navesti veličinu DP-a prije početka nadzora.
- Za stupac 3.: navesti veličinu DP-a nakon nadzora.
- Za stupac 4.: navesti pristup: iskorjenjivanje. Unijeti onoliko redaka koliko je potrebno, ovisno o broju DP-ova po štetnom organizmu i pristupima koji se primjenjuju na tim područjima.
- Za stupac 5.: navesti područje DP-a na kojem je proveden nadzor, unijeti onoliko redaka koliko je potrebno: zaraženo područje (ZP) ili sigurnosno područje (SP), koristiti zasebne retke. Ako je primjenjivo, navesti područje SP-a na kojem je proveden nadzor (npr. posljednjih 20 km uz SP, oko rasadnikâ itd.) u zasebnim recima.
- Za stupac 6.: navesti broj i opis mjesta nadzora odabirom jednog od sljedećih unosa za opis:
1. otvoreni prostor (područje proizvodnje):
 - 1.1. polje (obradivo, pašnjak);
 - 1.2. voćnjak/vinograd;
 - 1.3. rasadnik;
 - 1.4. šuma;
 2. otvoreni prostor (ostalo):
 - 2.1. privatni vrt;
 - 2.2. javne površine;
 - 2.3. zaštićeno područje;
 - 2.4. divlje bilje na područjima koja nisu zaštićena područja;
 - 2.5. ostalo, navesti o čemu je riječ (npr. vrtni centar, trgovačke lokacije na kojima se upotrebljava drveni materijal za pakiranje, drvna industrija, močvarna područja, mreža navodnjavanja i odvodnje itd.);
 3. fizički zatvoreni uvjeti:
 - 3.1. staklenik;
 - 3.2. privatna površina, osim staklenika;
 - 3.3. javna površina, osim staklenika;
 - 3.4. ostalo, navesti o čemu je riječ (npr. vrtni centar, trgovačke lokacije na kojima se upotrebljava drveni materijal za pakiranje, drvna industrija).

- Za stupac 7.: navesti područja rizika utvrđena na temelju biologije štetnih organizama, prisutnosti bilja domaćina, ekološko-klimatskih uvjeta i lokacija rizika.
- Za stupac 8.: navesti područja rizika uključena u nadzor, od onih iz stupca 7.
- Za stupac 9.: navesti bilje, plodove, sjemenke, tlo, materijal za pakiranje, drvo, strojeve, vozila, vodu, ostalo i točno navesti o čemu je riječ.
- Za stupac 10.: navesti popis nadziranih biljnih vrsta/rodova, jedan redak po biljnoj vrsti/rodu.
- Za stupac 11.: navesti mjesece u kojima je proveden nadzor.
- Za stupac 12.: navesti pojedinosti o nadzoru, ovisno o posebnim zakonskim zahtjevima za svaki štetni organizam. Upisati „nije primjenjivo” ako informacije za određeni stupac nisu primjenjive.
- Za stupce 13. i 14.: navesti rezultate, ako je primjenjivo, navodeći dostupne informacije u odgovarajućim stupcima. „Neodređeni” su oni analizirani uzorci za koje nije dobiven nikakav rezultat zbog raznih čimbenika (npr. rezultat ispod razine otkrivanja, neobrađen, neidentificiran ili star uzorak itd.).
- Za stupac 15.: navesti obavijesti o izbijanju za godinu u kojoj je proveden nadzor za nalaze u SP-u. Broj obavijesti o izbijanju ne treba navesti ako je nadležno tijelo odlučilo da je rezultat jedan od slučajeva iz članka 14. stavka 2., članka 15. stavka 2. ili članka 16. Uredbe (EU) 2016/2031. U tom slučaju navesti razlog nedostavljanja tih informacija u stupcu 16. („Napomene”).

2. Upute za ispunjavanje predloška

Objasniti temeljne pretpostavke za plan nadzora po štetnom organizmu. Sažeti i obrazložiti:

- ciljanu populaciju, epidemiološku jedinicu i inspeksijske jedinice,
- metodu otkrivanja i osjetljivost metode,
- čimbenike rizika, navodeći razine rizika i pripadajuće relativne rizike te udio populacije bilja domaćina.

Za stupac 1.: navesti naziv geografskog područja, broj izbivanja ili druge informacije iz kojih je moguće utvrditi demarkirano područje (DP) i datum njegova uspostavljanja.

Za stupac 2.: navesti veličinu DP-a prije početka nadzora.

Za stupac 3.: navesti veličinu DP-a nakon nadzora.

Za stupac 4.: navesti pristup: iskorjenjivanje. Unijeti onoliko redaka koliko je potrebno, ovisno o broju DP-ova po štetnom organizmu i pristupima koji se primjenjuju na tim područjima.

Za stupac 5.: navesti područje DP-a na kojem je proveden nadzor, unijeti onoliko redaka koliko je potrebno: zaraženo područje (ZP) ili sigurnosno područje (SP), koristiti zasebne retke. Ako je primjenjivo, navesti područje SP-a na kojem je proveden nadzor (npr. posljednjih 20 km uz SP, oko rasadnikâ itd.) u zasebnim recima.

Za stupac 6.: navesti broj i opis mjesta nadzora odabirom jednog od sljedećih unosa za opis:

1. otvoreni prostor (područje proizvodnje):

- 1.1. polje (obrađivo, pašnjak);
- 1.2. voćnjak/vinograd;
- 1.3. rasadnik;
- 1.4. šuma;

2. otvoreni prostor (ostalo):

- 2.1. privatni vrtovi;
- 2.2. javne površine;
- 2.3. zaštićeno područje;
- 2.4. divlje bilje na područjima koja nisu zaštićena područja;
- 2.5. ostalo, navesti o čemu je riječ (npr. vrtni centar, trgovačke lokacije na kojima se upotrebljava drveni materijal za pakiranje, drvna industrija, močvarna područja, mreža navodnjavanja i odvodnje itd.);

3. fizički zatvoreni uvjeti:

- 3.1. staklenik;
- 3.2. privatna površina, osim staklenika;
- 3.3. javna površina, osim staklenika;
- 3.4. ostalo, navesti o čemu je riječ (npr. vrtni centar, trgovačke lokacije na kojima se upotrebljava drveni materijal za pakiranje, drvna industrija).

- Za stupac 7.: navesti mjesece u kojima su provedeni nadzori.
- Za stupac 8.: navesti odabranu ciljanu populaciju te odgovarajući popis vrsta/rodova domaćina i obuhvaćeno područje. Ciljana populacija definira se kao skup inspekcijskih jedinica. Njezina se veličina za poljoprivredna područja obično definira u hektarima, ali može se definirati i u parcelama, poljima, staklenicima itd. Obrazložiti odabir u temeljnim pretpostavkama. Navesti nadzirane inspekcijske jedinice. „Inspekcijska jedinica” znači bilje, dijelovi bilja, roba, materijali i vektori štetnih organizama koji su pregledani radi identifikacije i otkrivanja štetnih organizama.
- Za stupac 9.: navesti nadzirane epidemiološke jedinice, navodeći njihov opis i mjernu jedinicu. „Epidemiološka jedinica” znači homogeno područje na kojem bi u slučaju prisutnosti štetnog organizma interakcije štetnog organizma, bilja domaćina i abiotičkih i biotičkih čimbenika i uvjeta dovele do iste epidemiologije. Epidemiološke jedinice potpodjela su ciljane populacije koje su epidemiološki homogene i obuhvaćaju najmanje jednu biljku domaćina. U nekim se slučajevima cijela populacija domaćina u određenoj regiji/području/zemlji može definirati kao epidemiološka jedinica. To mogu biti regije statističke nomenklature prostornih jedinica (NUTS), urbana područja, šume, ružičnjaci, poljoprivredna gospodarstva ili hektari. Odabir epidemioloških jedinica mora se obrazložiti u temeljnim pretpostavkama.
- Za stupac 10.: navesti metode upotrijebljene tijekom nadzora, uključujući broj aktivnosti u svakom slučaju, ovisno o posebnim zakonskim zahtjevima za svaki štetni organizam. Upisati „nije primjenjivo” ako informacije za određeni stupac nisu dostupne.
- Za stupac 11.: navesti procjenu djelotvornosti uzorkovanja. Djelotvornost uzorkovanja znači vjerojatnost odabira zaraženih dijelova na zaraženoj biljci. U slučaju vektora označava djelotvornost metode hvatanja pozitivnog vektora ako je prisutan na području nadzora. U slučaju tla označava djelotvornost odabira uzorka tla koji sadržava štetni organizam ako je štetni organizam prisutan na području nadzora.
- Za stupac 12.: „osjetljivost metode” znači vjerojatnost da će se metodom točno otkriti prisutnost štetnog organizma. Osjetljivost metode definira se kao vjerojatnost da će rezultat testiranja stvarno pozitivne biljke domaćina biti pozitivan. Riječ je o umnošku djelotvornosti uzorkovanja (tj. vjerojatnosti odabira zaraženih dijelova na zaraženoj biljci) i dijagnostičke osjetljivosti (koju obilježava vizualni pregled i/ili laboratorijski test koji se upotrebljava u postupku identifikacije).
- Za stupac 13.: navesti čimbenike rizika u zasebnim recima koristeći onoliko redaka koliko je potrebno. Za svaki čimbenik rizika navesti razinu rizika i pripadajući relativni rizik te udio populacije domaćina.
- Za stupac B: navesti pojedinosti o nadzoru, ovisno o posebnim zakonskim zahtjevima za svaki štetni organizam. Upisati „nije primjenjivo” ako informacije za određeni stupac nisu primjenjive. Informacije koje je potrebno navesti u ovim stupcima povezane su s informacijama iz stupca 10. „Metode otkrivanja”.
- Za stupac 18.: navesti broj mjesta postavljanja klopki ako se taj broj razlikuje od broja klopki (stupac 17.) (npr. ista se klopka upotrebljava na različitim mjestima).
- Za stupac 21.: navesti broj uzoraka s pozitivnim, negativnim ili neodređenim rezultatom. „Neodređeni” su oni analizirani uzorci za koje nije dobiven nikakav rezultat zbog raznih čimbenika (npr. rezultat ispod razine otkrivanja, neobrađen, neidentificiran ili star uzorak itd.).
- Za stupac 22.: navesti obavijesti o izbijanju za godinu u kojoj je proveden nadzor. Broj obavijesti o izbijanju ne treba navesti ako je nadležno tijelo odlučilo da je rezultat jedan od slučajeva iz članka 14. stavka 2., članka 15. stavka 2. ili članka 16. Uredbe (EU) 2016/2031. U tom slučaju navesti razlog nedostavljanja tih informacija u stupcu 25. („Napomene”).

Za stupac 23.: navesti osjetljivost nadzora kako je definirana u Međunarodnoj normi za fitosanitarne mjere (ISPM) 31. Ta vrijednost postignute razine pouzdanosti u pogledu neprisutnosti štetnog organizma izračunava se na temelju provedenih pregleda (i/ili uzetih uzoraka) s obzirom na osjetljivost metode i zadanu prevalenciju.

Za stupac 24.: navesti zadanu prevalenciju na temelju procjene vjerojatne stvarne prevalencije štetnog organizma na polju prije nadzora. Zadana prevalencija utvrđena je kao cilj nadzora i predstavlja kompromis koji su osobe odgovorne za upravljanje rizikom pronašle između rizika prisutnosti štetnog organizma i resursa koji su na raspolaganju za nadzor. Za nadzor za otkrivanje prisutnosti obično se utvrđuje vrijednost od 1 %.
